

Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21561>

Özet

Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?i, bireylerin önde gelen sosyal medya platformlarından biri olan Facebook üzerindeki sosyal etkile?imlerini yönetmek için kulland?ıkları ba?lanma veya ili?ki kurma stratejilerini belirlemek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Aktürk, Çelik, ?ahin ve Deniz (2014) tarafından orijinal bir yap?nın Türkçe popülasyonuna **uyarlama** çalışması sonucu kullanıma sunulmuştur. Ölçek, kullanıcıların dijital ortamda ilişkileri ba?latma, bilgi arama ve sürdürme e?ilimlerini ölçen 13 maddeden oluşmaktadır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik açısından güçlü psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermiştir. Bu araç, sosyal medyada sergilenen ba?lanma davranışlarının akademik araştırmalarda incelenmesi için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Facebook, Ba?lanma Stratejileri, Sosyal Medya, Likert Ölçe?i, Psikometri, Uyarlama, Sosyal Ağlar.

Yazarlar

Aktürk, A. O., Çelik, ?, ?ahin, ?, Deniz, M. E.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Facebook kullanıcılarının bu platformu sosyal ilişkilerini yönetmek ve sürdürmek için nasıl kullandıklarını belirleyen **ba?lanma stratejilerini** sistematik olarak ölçmektir. Sosyal medya kullanımı altında yatan psikolojik dinamikleri ve bu dinamiklerin bireylerin sosyal ağlardaki davranışlarına nasıl yansıdığını ortaya koymak hedeflenmiştir.

Ölçek, üç temel alt boyutta kullanıcı davranışlarını inceleyerek, dijital ortamdaki sosyal etkileşimlerin niteliği hakkında detaylı bilgi sağlamaktadır. Bu çalışma, özellikle Türkçe konuşan popülasyonda Facebook kullanımındaki ba?lanma örüntülerini geçerli ve güvenilir bir şekilde analiz etme ihtiyacına cevap vermektedir.

Yapı

Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?i, bireylerin sosyal medya üzerindeki ilişkisel davranışlarını yansıtan üç ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, kullanıcıların sosyal etkileşimlere yönelik spesifik davranışlarını kapsar ve toplamda 13 madde ile ölçülür.

Ölçeği oluşturan temel alt boyutlar şunlardır:

Ba?latma: Kullanıcıların Facebook üzerinden yeni sosyal ilişkiler kurma veya mevcut ilişkileri

canlandırma çabaları'nı ifade eder.

Bilgi Arama: Kullanıcı'nın diğer kişilerin profillerini veya paylaşımların aktif olarak takip etme, onlar hakkında bilgi edinme isteğini ölçer.

Sürdürme: Mevcut ilişkileri Facebook platformu aracılığıyla canlı tutma, etkileimde kalma ve sosyal destek sağlama/alma eğilimini gösterir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması'nda yapı geçerliliği analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu desteklemektedir. Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre, örneklem verilerinin faktör analizine uygunluğunu gösteren **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** değeri 0.83 olarak bulunmuştur. 0.60 üzeri KMO değerleri genellikle kabul edilebilirken, 0.83 değeri verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, değişkenler arasındaki korelasyonların faktör çökarma için yeterli olup olmadığını test eden **Bartlett Sphericity Testi** anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 4413.32, 45$; $p < .01$). Bu istatistiksel bulgular, ölçeğin teorik olarak öngörülen çok boyutlu yapıya ampirik olarak desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, alt boyutlar bazında **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach Alfa) kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen katsayılar, ölçeğin alt boyutlarının yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Güvenirlik değerleri aşağıdaki gibidir:

Ba?latma Alt Boyutu: 0.86

Bilgi Arama Alt Boyutu: 0.77

Sürdürme Alt Boyutu: 0.87

Tüm alt boyutların Cronbach Alfa değerlerinin 0.70 değerinin üzerinde olması, ölçek maddelerinin ilgili oldukları yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin psikometrik açıdan sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek üzere açılmış **faktör analizi** gerçekleştirilmiştir. Analiz, ölçeği oluşturan 13 maddenin beklenen üç faktör altında toplandığını doğrulamıştır: Ba?latma, Bilgi Arama ve Sürdürme. KMO değerinin yüksekliği (0.83) ve Bartlett testinin anlamlılığı, veri setinin faktörleştirilebilirliğini güçlü bir şekilde desteklemiştir. Bu sonuçlar, Facebook üzerindeki **ba?lanma stratejileri** davranışlarının çok boyutlu bir yapıya sergilediğini teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Biçim: 13 maddeden olu?an öz bildirimli ölçek.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, özellikle üniversite ö?rencileri ve sosyal medya kullan?c?lar?.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Sosyal medya platformu Facebook'u aktif olarak kullanan bireyler.

Test Metodolojisi: Maddeler, 5'li **Likert** tipi bir dereceleme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktadır (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Sosyal A? Ba?lanmas?, Facebook Kullan?m?, ?li?ki Yönetimi, ?ç Tutarl?l?k, KMO, Faktör Analizi, Bartlett Testi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet O?uz Öztürk

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aoakturk@konya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Aktürk, Çelik, ?ahin ve Deniz taraf?ndan **2014** y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Ahmet O?uz Öztürk ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: aoakturk@konya.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [facebook-baglanma-stratejileri-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/olcegi-toad.pdf)

Kaynakça

Aktürk, A. O., Çelik, ?. , ?ahin, ?. , & Deniz, M. E. (2014). Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?inin Türkçe uyarlama çal??mas?. *?lkö?retim Online*, 13(1), 319-333.

Facebook Ba?lanma Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sa?lanan kaynak içerikte, ölçe?i olu?turan 13 maddenin listesi bulunmamaktad?r. Maddeler için ilgili referans yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM